

I Marts 1898 fik Haandværkerne, Fyrbøderne og Værftets Arbejdsmand Daglønnen forhøjet med 20 Øre, det er 60 Kr. om Aaret. I 1901 fik vi som bekendt en midlertidig Lønningslov, som forhøjede samtlige Lønninger under 1500 Kr., og ved den Lejlighed fik disse Folk en Lønningsforhøjelse, som, da den blev procentvis udregnet, blev forskellig, efter som Lønnen var forskellig, men som dog androg mellem 75 og 90 Kr. om Aaret. I 1905, da jeg blev Forsvarsminister, fik de deres Dagløn forhøjet med andre 20 Øre om Dagen. Det var et af de Stridspunkter, vi den Gang havde fremme, og Oppositionen tilkendegav, at den vilde ikke stemme derfor, med mindre man fik Nedsættelse paa andre Punkter af Budgettet. Naa, det gaar undertiden ikke saa haardt til, som Præsten præker, og det viste sig da ogsaa siden, at de opponerende stemte derfor, uagtet de ikke fik disse Nedsættelser. I sidste Samling gennemførte jeg en Lov, hvorved alle disse Lønninger blev reviderede og regulerede saaledes, at samtlige disse Tillæg, jeg har nævnt, bleve gjort til fast Lønning, som i Fremtiden giver Pensionsret, og Lønningerne bleve regulerede og rundede af opad, ganske vist ikke meget, men dog opad og ikke nedad, og med Gennemførelsen af disse Lønningstillæg, som bleve gjort til faste Lønninger, fulgte, at Lønningerne paa Fridage og Helligdage bleve større, ligesom ogsaa Lønnen for Akkordarbejde. Nu er Forholdet altsaa det, at naar vi vedtage de foreliggende Lovforslag, hvorved de 8 Aars og 16 Aars Tillæg betydeligt forhøjes, faar en Værftsarbejdsmand af 1ste Klasse — regnet fra 1868 — ved samtlige disse og tidligere Løntillæg en Forhøjelse af 117 pCt., og en Haandværker af 1ste Klasse af 103 pCt. Men saa kan man i Realiteten ikke tale om, at Lønningerne fra 1868 ikke ere reviderede, selv om Lønningsloven ikke er det. De Lønninger, som i Virkeligheden opnaas af disse Folk, naar de her forelagte Forslag blive vedtagne, stille sig saaledes, at en Haandværkers Slutningslønning bliver 1,306 Kr. Men dertil komme de 100 Kr., som det ærede Medlem meget rigtigt nævnte, hvortil man kan sætte den lbillige Bolig, fri Læge og Medicin. Endelig kommer dertil ogsaa Adgangen til Ekstrafortjeneste ved Overarbejde og Akkordarbejde, der, som jeg før nævnte, kan anslaaes til mellem 200 og 250 Kr. aarlig. For Fyrbøderne gælder noget lignende. Slutningslønnen er for dem 1,200 Kr. og

for Værftsarbejdsmand 1,124 Kr., alt med disse Tillæg, som jeg har talt om.

Nu siges der: Ja, men Jernbanernes 3die Klasse, eller hvad det nu er for en Klasse — der er jo mange Klasser under Jernbanevæsenet — er bedre lønnet, og det kan man godt sammenligne med disse Haandværkere paa Værftet. Det tror jeg ikke, man kan. Jeg nævnte før, at man ikke uden videre kan sammenligne Fyrbøderne ved Statsbanerne med Fyrbøderne der ude. Skal der foretages en Sammenligning, maa man sammenligne Haandværkerne ved Værftet med Haandværkerne andet Steds, og saa maa det siges, at deres Lønninger gennemgaaende ere forsvarlige. Jeg skulde ganske vist ikke have noget imod, om de kunde forhøjes lidt. Men sammenlignet med Prisforholdene paa andre Arbejdspladser, tror jeg, de ere forsvarlige. Jeg kan ikke paavise paa disse Lønningsforslag Punkter, hvor man kan skære bort fra andre og lægge til her. Jeg tror, at man derved vilde gøre Uret. Men imidlertid faar Udvalget nu tage det under Overvejelse. Kun maa jeg, som jeg begyndte med, fastholde, at de, som virkelig ere Venner af Gennemførelsen af disse Forslag, stadig bør huske paa, at Rammerne om Forslagene, baade økonomisk og personelt, helst maa fastholdes.

Finansministeren (*Vilhelm Lassen*):

Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Martin Madsen Halsted) sagde om mig, at han syntes, jeg paa et vist Punkt var gledet i Galocheerne med Hensyn til Lønningslovene. Jeg vil straks, skønt jeg ellers ikke vil tage Ordet i dette Øjeblik, paa det bestemteste protestere derimod. Selvfølgelig holder jeg paa Lønningslovene, har gjort det hidtil og vil ogsaa gøre det i Fremtiden, ogsaa paa de Ord, jeg har talt herved under denne Sags Forhandling. Jeg har kun refereret det Indtryk, jeg havde af Stemningen i dette Ting, saaledes at jeg har sagt, at jeg havde faaet den Opfattelse af Udtalelserne her, at hvis der var taget fejl med Hensyn til Lønningernes Størrelse, var man nærmest af den Mening her i Tinget, at man var gaaet lidt for vidt. Jeg sagde: „hvis der var taget fejl“, men selvfølgelig holder jeg paa, at man har truffet det rigtige.

Førmanden: Folketingsmanden for Frederiksborg Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.